

УДК 338.242.2

АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ВИТРАТ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ

Асп. І.М. Гринюк

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Мета і завдання. Мета дослідження полягає в визначенні поняття «витрати майбутніх періодів».

Завдання – дослідити дефініцію поняття на основі практики вітчизняної та закордонної практики

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження виступають витрати майбутніх періодів. Предмет дослідження є теоретичні підходи до визначення витрат майбутніх періодів.

Методи та засоби дослідження. Для вирішення поставлених завдань використано загальнонаукові методи (аналіз, синтез, індукція, дедукція, аналогія, конкретизація). Крім того, застосовано методи теоретичного узагальнення і порівняння - для розкриття економічного змісту витрат майбутнього періоду.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Витрати майбутніх періодів є однією з найменш досліджених складових оборотного капіталу, через свою неоднозначну природу. Ще донедавна витрати майбутніх періодів не відносились до жодної з груп активів. Аналіз практики інших країн дозволить краще зрозуміти природу витрат майбутніх періодів, удосконалити вітчизняну практику та визначити їх місце у активах підприємства.

Результати дослідження. Управління оборотним капіталом здійснюється з метою покращення фінансового стану підприємства. Саме тому процес управління доцільно здійснювати на основі аналізу фінансової звітності, тож необхідно визначити інші складові оборотного капіталу, зокрема витрати майбутніх періодів.

Підходи до сутності понять «витрати майбутні періодів» аналогічні в Україні, Польщі та США.

Витрати майбутніх періодів (англ. deferred expenses, пол. koszty przyrzlżch okresów) за своєю суттю є платежем, здійсненим у поточному звітному періоді, але не будуть віднесені на витрати до настання майбутнього періоду. Як правило, вони відображаються у складі оборотних активів, так як вони, ймовірно, будуть споживатися протягом одного року. Дані витрати мають двоїсту природу: вони можуть виступати різновидом незавершеного виробництва, так як грошові витрати понесені у поточному звітному періоді будуть віднесені на витрати (собівартість) у наступному періоді, або їх можна вважати різновидом іншої дебіторської заборгованості (авансу), адже підприємством оплачено вартість продукції чи товарів, які будуть отримані в майбутньому. До них зазвичай відносять витрати, пов'язані з орендою активів; процентні витрати, які капіталізуються в складі основних засобів, за якими були проведені витрати; страхові платежі, сплачені авансом за наступні місяці; витрати, понесені для реєстрації випуску боргових інструментів. Також це витрати, пов'язані з освоєнням нових видів продукції, витрати, пов'язані з підготовчими роботами до проведення геологорозвідувальних робіт на нових площах, роботами в сезонних галузях промисловості, впровадженням нових технологій та агрегатів, проектуванням, організованим набором робочої сили, а також сплачені авансом орендні платежі, страхування. Витрати майбутніх періодів зараховують до собівартості продукції частинами впродовж установленого терміну та, зазвичай, погашаються помісячно. [2]

Слід зазначити, що в практиці американських компаній до витрат майбутніх періодів відносять вартість основних засобів, які списуються на витрати протягом строку корисного використання у вигляді амортизації та вартість нематеріальних активів, яка списується на витрати протягом строку їх корисного використання в якості амортизації. [1]. Також важливим моментом є те, що витрати майбутніх періодів прийнято поділяти на довгострокові та короткострокові. У вітчизняній практиці витрати майбутніх періодів раніше складали 3 розділ активу балансу, тобто могли включати і короткострокові і довгострокові витрати. Проте, після внесення змін до НПСБО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» витрати майбутніх періодів включено до складу оборотних активів. Роз'яснень щодо статті, в яку будуть включатись дані витрати, які будуть погашені більше, ніж через рік, немає. Можна лиш припустити, що їх можна віднести до інших необоротних активів.

Відповідно до Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів..... [3] до витрат майбутніх періодів відносяться витрати, пов'язані з підготовчими до виробництва роботами в сезонних галузях промисловості; з освоєнням нових виробництв та агрегатів; сплачені авансом орендні платежі; оплата страхового поліса; передплата на газети, журнали, періодичні та довідкові видання, оплата торгового патенту тощо.

За умов регульованої ринкової економіки витрати майбутніх періодів мають особливе значення. Щоб не збанкрутувати, підприємства повинні пильно стежити за змінами на ринку товарів і бути готовими до випуску нових видів продукції що, звичайно, зумовлює збільшення частки витрат майбутніх періодів у структурі собівартості. Перед підприємствами колишнього СРСР такі проблеми не стояли, оскільки держава сама визначала, в якій кількості, якими темпами повинна оновлюватися продукція, в яких галузях і за які кошти. Тому продукція більшості таких підприємств нині, за незначним винятком, неконкурентоспроможна на світовому ринку. Економічна криза в Україні ще більше ускладнила ситуацію. Лише докорінна зміна відносин власності суттєво вплине на ефективність виробництва, а ринок вкаже новим підприємцям, яку частку в собівартості продукції повинні становити витрати майбутніх періодів, щоб їх продукція була конкурентоспроможною на ринку. [2]

Класифікуються витрати майбутніх періодів відповідно до потреб підприємства.

Висновки. Отже, витрати майбутніх періодів – це авансовані платежі, здійснені підприємством, які будуть віднесені на витрати у наступних звітних періодах та включаються до складу оборотних активів.

Ключові слова. витрати майбутніх періодів.

ЛІТЕРАТУРА

1. What is a deferred expense? [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.accountingtools.com/questions-and-answers/what-is-a-deferred-expense.html>
2. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 1. / Редкол.: ...С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр «Академія», 2000. – 864 с.
3. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій // Затверджено Наказ Міністерства фінансів України 30.11.99 N 291 (z0892-99): [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/>